



Mededelingen van de STICHTING FAMILIE VIS van ZAANDIJK

nummer 25, juli 1993
redactie: Dirk Vis, Piet Vis
adres: De Wittestraat 5
4301 MV Zierikzee

Vis I — Vis II

Op onze familiereünie te Zaandijk op 5 juni 1993 kon de juist verschenen 76e jaargang van *Nederland's Patriciaat* (1992) worden gepresenteerd. Voor de familie Vis is deze verschijning een belangrijk feit omdat daarin de genealogie-Vis — tezamen met de genealogieën van een elftal andere geslachten — volledig is opgenomen (blz. 358-464). Enig commentaar op deze publicatie is hier wel op zijn plaats.

Het bestuur van onze stichting heeft enige jaren geleden het initiatief genomen om tot deze vorm van vastlegging van de genealogie-Vis te geraken. Waarom? Die vraag mag men stellen want er is over deze materie al het een en ander verschenen. De voornaamste aanleiding was de gebleken saamhorigheid tussen de hervormde en de doopsgezinde Zaanse families Vis. Gemeenschappelijke publicatie van beide takken zou een compleet beeld geven van vijf eeuwen bedrijvigheid door vele generaties, voortgekomen uit een gemeenschappelijke stam. We respecteren de opvatting van de redactie van *Nederland's Patriciaat* die beide takken toch als aparte families opnam, maar blijven het jammer vinden dat de band tussen beide takken slechts als vermoeden is vermeld. Gelukkig volgen beide genealogieën onmiddellijk op elkaar als Vis I en Vis II, waardoor toch aan ons plan vrijwel uitvoering is gegeven.

Een tweede, niet minder belangrijk motief voor deze vorm van publicatie ligt in de bijzondere waarde die men aan deze vorm moet toekennen. De uit-

gaven van het Centraal Bureau voor Genealogie, waaronder ook *Nederland's Patriciaat*, kenmerken zich door grote betrouwbaarheid en strikte zakelijkheid. Hier geen levensbeschrijvingen, zelfs geen korte 'levensberichten', maar wel volledigheid in namen, data en plaatsaanduidingen, met korte vermelding van beroep en belangrijkste functies. Als naslagwerk zijn de jaargangen van *Nederland's Patriciaat* van betekenis voor historische studies op sociaal, economisch en cultureel terrein. In de meeste grote bibliotheken en in alle archieven zijn de jaargangen van *Nederland's Patriciaat* aanwezig. Wat de doelstelling van de redactie betreft mogen we citeren uit het voorwoord van de 75e jaargang:

'De uitgave van Nederland's Patriciaat werd in 1910 begonnen door D.G. van Epen, directeur van de N.V. Centraal Bureau voor Genealogie en Heraldiek. Na zijn overlijden in 1930 werden de verzamelingen van het Bureau en de uitgave van Nederland's Patriciaat overgenomen door de daartoe gevormde Stichting Nederland's Patriciaat. Bij de oprichting van de Stichting Centraal



Bureau voor Genealogie, in 1945, werden de verzamelingen en activiteiten, waaronder de uitgave van 'het blauwe boekje', daarin ondergebracht. Sindsdien is de reeks een uitgave van het Centraal Bureau voor Genealogie. (...) Van de aanvang af heeft de titel Nederland's Patriciaat geleid tot discussies over de vraag welke geslachten voor opname in aanmerking komen en welke niet. Al dadelijk zijn daarvoor criteria gehanteerd die een ruimere selectie mogelijk maakten dan uitsluitend de families die ten tijde van de Republiek en daarna de bestuurscolleges bemanden. Over het algemeen gold — en geldt — dat vooraanstaande geslachten werden opgenomen, die gedurende een aantal generaties en tot op de huidige dag regelmatig op de voorgrond traden met prominente bestuurders, wetenschappers, officieren of zakenlieden'.

De bepaling 'gedurende een aantal generaties' is later gewijzigd in 'tenminste de laatste honderdvijftig jaar'. De omschrijving blijft vaag en men zal in elk geval opnieuw voor een beslissing komen te staan. De motivering ten aanzien van onze genealogie leest men in de Inleiding (blz. 359 Jrg. 76): 'In de ontwikkeling van de nijverheid aan de Zaan speelden vanaf de zeventiende eeuw twee geslachten Vis een opvallende rol'.

In deze tijd van grote veranderingen kan men zich afvragen of de betekenis die van oudsher is toegekend aan de 'familienaam' niet danig afneemt. De familienaam vererfde altijd in de mannelijke lijn. Dat strookte veelal met de vererving van de economische positie. Dit is sterk aan het veranderen. Symptomen daarvan zijn de verzwakking van de betekenis van het huwelijk en de mogelijkheid van het aannemen van de familienaam van de moeder. Men wordt zich bovendien steeds meer bewust van het feit dat ieders voor geslacht bestaat uit een kwartierstaat van duizenden voorouders van allerlei pluimage. Het prat gaan op een familienaam is nauwelijks gemotiveerd. Maar voorlopig blijft het een feit dat de

familienaam, de successie in mannelijke lijn, een waardevol hulpmiddel blijft bij genealogisch onderzoek.

Heel boeiend is de lectuur van de genealogieën, ook als die geboden wordt in de sobere vorm van Nederland's Patriciaat. De maatschappelijke op- en neergang, de lotgevallen in elk gezin, het zou goed zijn als men zich daar eens in verdiepte. Haast onvoorstelbaar is het voor ons dat men zich staande wist te houden bij de veelvuldige rampen die een gezin konden treffen. De kindersterfte was vóór anderhalve eeuw nog ontstellend hoog. Waar haalde men de kracht vandaan om onder vreselijke epidemische toestanden of in grote armoede toch te blijven doorwerken! Want armoede kwam naast rijkdom toch ook voor bij elke familie. Het is juist een grote verdienste van het werk van de redactie van Nederland's Patriciaat dat ook de minder geslaagde of 'mislukte' takken van een geslacht zo volledig mogelijk worden behandeld. Er wordt niets achtergehouden, er wordt evenmin gemoraliseerd, geprezen noch gelaakt. Het is waardevol werk waarvoor men dankbaar mag zijn. Meer dan aangrijpend is de genealogie-Jacobson, eveneens in Jaargang 76.

Het spreekt vanzelf dat bij een zo omvangrijke opsomming van namen en data enkele fouten binnensluipen. Een aantal correcties zal achterna geleverd moeten worden. Hopelijk zal te zijner tijd ook de link tussen de beide linies Vis zodanig bewezen worden dat de redactie dit als aanvulling kan opnemen. Zoals bekend gaat het hier om het ontbreken van de schakel tussen Jacob Pietersz. Viscoper en zijn vrouw Dieuwier Heymensdr. alias Simonsdr. enerzijds en de omstreeks 1635 geboren Jacob Heymensz. Vis anderzijds. Volgens mijn overtuiging kan de vader van laatstgenoemde geen ander geweest zijn dan Heyme Vis of Viscoper, geboren uit het huwelijk van Jacob en Dieuwier. Deze Heyme treedt nergens op in de stukken, totnogtoe. De zeldzaamheid van de naam Heyme, gecombi-



neerd met de namen Vis en Jacob, geeft mij de zekerheid zoals gesteld in mijn betoog in onze Mededelingen nr. 8. Mijns inziens zou hier tegenbewijs geleverd moeten worden om dit betoog te weerleggen. Mijn overtuiging hangt samen met de kennis van plaatselijke omstandigheden en sfeerbepalende relaties. De wetenschap kan deze imponderabilia niet laten gelden. Soms mist men dat.

De stammoeder Katryn, de vrouw van Oudt-Heyn, komt in een belastingkohier uit 1543 voor als *Oudtheynen weduwe*. De tekst in Nederland's Patriciaat noemt haar *Katryn Oudt Heynen, weduwe*. De daarin geplaatste komma vestigt de indruk dat Oudt Heynen een familienaam zou zijn. Oudtheynen is

echter een oude genitief en de betekenis van Oudtheynen weduwe is dus *Katryn, de weduwe van Oudt Heyn*. Ook nog iets anders is mij bij de correctie ontgaan. Meermalen is er sprake van een 17e of 18e eeuwse *burgemeester van Zaandijk*. In mijn manuscript noemde ik dit *burgemeester te Zaandijk*. De te Zaandijk woonachtige schepenen of oud-schepenen van de Banne Westzanen droegen daar de titel *burgemeester* maar werden niet aangeduid als *burgemeester van Zaandijk*, een aanduiding die teveel doet denken aan de tegenwoordige betekenis van het woord *burgemeester*.

Dirk Vis

Familieëunie trok groot aantal deelnemers

Op zaterdag 5 juni j.l. werd in het fraai gerestaureerde voormalige Raadhuis van Zaandijk de familieëunie gehouden. Het bestuur van onze stichting mocht maar liefst 67 deelnemers verwelkomen. In zijn welkomstwoord memoreerde de voorzitter, Piet Vis, de vorige reünie in 1989 in Westzaan. Doordat het zo moeilijk is in Zaandijk een geschikte ruimte te vinden, heeft het vrij lang geduurd voordat de volgende bijeenkomst gehouden kon worden.

Toen het bestuur vernam dat de restauratie van het Raadhuis in mei 1993 gereed zou zijn, is meteen een datum niet lang daarna vastgelegd. De familieëunie viel samen met het verschijnen van jaargang 76 van Nederland's Patriciaat, de uitgave anno 1992 van het Centraal Bureau voor Genealogie, waarin de genealogie van de familie Vis is opgenomen. Volgens de voorzitter vormt deze uitgave de kroon op het jarenlange werk van Dirk Vis. Hij heeft het materiaal bijeengebracht en gerangschikt, waardoor een omvangrijk en vrijwel volledig geheel was ontstaan, dat door het Centraal Bureau voor Genealogie nog van waardevolle aanvullingen is voorzien.

Volgens de regels die voor Nederland's

Patriciaat gelden is de genealogie beperkt tot de mannelijke lijn. De dochters met de naam Vis zijn wel vermeld, de kinderen van die dochters niet meer. Een belangrijk verschil met 'Vis A Saandyk'. In dit verband maakte de voorzitter er melding van dat het in de bedoeling ligt aan de hand van de ontvangen mutaties en correcties als supplement op de familiechroniek een nieuwe bijgewerkte versie uit te geven van 'Jacob Vis en zijn nageslacht'. In 'Vis A Saandyk' beslaat dit 31 pagina's; de nieuwe versie zal aanzienlijk meer pagina's bevatten.

De voorzitter deelde voorts mee dat Dirk Vis op de laatste bestuursvergadering van de stichting als bestuurslid is teruggetreden. Hij is wel bereid advi-



seur van de stichting te blijven, welk aanbod door het bestuur heel gaarne is aanvaard. De voorzitter kon daaraan toevoegen dat het bestuur Dirk heeft benoemd tot ere-voorzitter van de stichting, een mededeling die door alle aanwezigen met grote instemming werd ontvangen.

De aandacht werd verder gevestigd op het pas verschenen boek 'De aartsvaders' van Wim Wennekes, waarin ook het aandeel van Ko Vis als grondlegger van AKZO wordt beschreven.

Nadat Jaap Kuyt als penningmeester

in een gloedvol betoog de financiële situatie van de stichting had toegelicht, was het woord aan Dirk. 'De waarde van de genealogie' was zijn onderwerp. Een thema dat hem op het lijf geschreven is. Hij sloot uiteraard aan bij de uitgave van Nederland's Patriciaat. Dirk vroeg zich af of het verschijnen van 'Vis A Saandyk' eigenlijk niet voldoende was. Hij stelde vast dat de publicatie in Nederland's Patriciaat weliswaar 'geen sentiment bevat en gortdroog is', maar desondanks of juist daardoor van grote waarde is. Hij toonde diep respect en veel waardering voor

wat directie en medewerkers van het Centraal Bureau voor Genealogie hebben gedaan om deze publicatie tot een waardevol geheel te maken. Dirk liet zijn blik ook gaan over zijn loopbaan in de familiegeschiedenis. 'Ik ben in 1968 begonnen met dit werk en het geeft me nog steeds voldoening'. In al die jaren zijn er, behalve de familiechroniek, van zijn hand talloze artikelen over het wel en wee van de familie Vis en aanverwanten in onze Mededelingen verschenen. Zo bevatten de nummers 8 en 10 artikelen over de verwantschap tussen de beide families Vis, in Nederland's Patriciaat als Vis (I) en Vis (II) aangegeven. Dirk liet duidelijk blijken dat wat dit betreft zijn gevoel voor voldoening niet helemaal bevredigd is door de publicatie in Nederland's Patriciaat, waar op pagina 359 wordt gesteld dat 'verwantschap in mannelijke lijn wordt vermoed, maar niet is aangetoond'. Wel toonde hij begrip voor de normen die daarbij door het Genealogisch Bureau worden aangelegd. Dirk besloot zijn aandeel in het programma van de reünie met verschillende citaten uit het boek van Wim Wennekes.



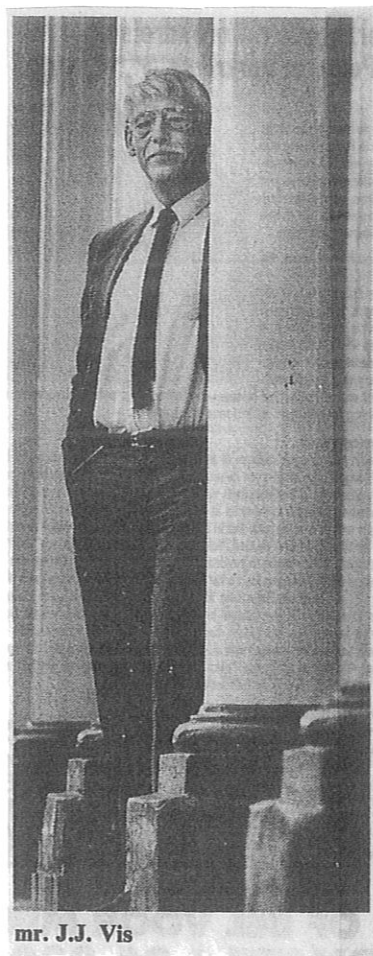
Deelnemers aan de reünie voor het Raadhuis



Vervolgens heeft Leo Walraven, penningmeester van de Stichting 'Zaandijk 500', ons deelgenoot gemaakt van de plannen die bestaan voor de viering van 500 jaar Zaandijk in 1994. Hierover meer elders in dit nummer. Als laatste spreker kreeg Simon Honig het woord. Hij gaf, puttend uit zijn eigen archief, uitgebreide informatie over 'Het Grootte Huis', Lagedijk 146, in 1831 gebouwd voor Cornelis Kuyper en Maartje Vis. Aan dit onderwerp zal in een volgend nummer uitvoerig aandacht worden besteed.

Na de lunch vond, in drie groepen, de bezichtiging plaats van het Raadhuis en 'Het Grootte Huis'. In het Raadhuis werden we rondgeleid door architect Piet van Nugteren, onder wiens leiding de restauratie heeft plaatsgevonden. Een boeiende rondgang onder deskundige en enthousiaste leiding. Welk een rijkdom aan landschapschilderingen, stucwerk, houtsnijwerk (het zuidertrappenhuis!), grisailles, bedrukte linnen behangsels met bloemmotieven en tegeltableaus bezit dit fraaie Raadhuis. Daarmee vergeleken viel 'Het Grootte Huis', hoewel met zorg in goede staat teruggebracht, in het niet. Ook daar is een mooi trappenhuis gelukkig bewaard gebleven. De gehele voormalige tuin van dit statige huis wordt in beslag genomen door een foeilelijk en vervallen fabrieksgebouw, dat het zicht op de Zaan beneemt.

De gehele reünie heeft zich, begunstigd door een fraaie historische omgeving en een mooie zomerse dag, in een prettige sfeer voltrokken. Door het mooie weer konden wij ons ook vertreden op het in oude stijl herstelde Zaanerf, vanwaar een prachtig uitzicht op de Zaanse Schans te genieten valt. □



mr. J.J. Vis

Prof. mr. J.J. Vis, hoogleraar Staatsrecht aan de Rijksuniversiteit Groningen en lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, heeft op 29 april 1993 een koninklijke onderscheiding ontvangen. Hij is benoemd tot Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw.



Vis-Britzel

<p>JAN VIS (zn. van Jacob en Aafje van Bergen), geb. Zaandijk 17 juli 1802, oliefabrikant en peller met een aantal molens, wethouder van Zaandijk hoofdingeland v.d. polder Westzaan, + Zaandijk 19 juli 1875</p>	<p>KLAAAS DE JONG (zn. van Pieter en Trijntje Dekker), geb. Westzaan 3 aug. 1802, papier- en cartonmage fabrikant + Vreeland 3 juni 1868.</p>	<p>JAN DIL Heer van Akersloot, (zn. van Dirk en Diewertje Avondrood) geb. Oostzaan 8 nov. 1817, rivierishandelaar, + Koog a/d Zaan 14 maart 1884,</p>	<p>JAN HOPMAN (zn. van Pieter en Jannetje Vos), geb. Callantsoog 31 juli 1815, havenloods, + Den Helder 27 jan. 1882</p>	<p>LUCAS FRANCISCUS BRITZEL (zn. van Frans en Beertje Lucas Ysbrandtsz.) geb. Makkum 6 april 1810, dakpanfabrikant, kalkbrander, burgemeester van Wonseradeel lid Prov. Staten van Friesland, wedr. van Hinke Visser, + Makkum 27 mrt 1883,</p>	<p>HENDRIKUS ESKES (zn. van Bote en Gesina Gertruda Groenman), geb. Kollum 30 juli 1813, landeigenaar, dijkgraaf, wethouder van Kollumerland en Nieuw Kruisland, lid Prov. Staten van Friesland, + Kollum 23 dec. 1894,</p>	<p>GERARDUS HENDRIKUS WENTING (zn. van Arend en Anna Albers), geb. Arnhem 17 juni 1796, koopman, + Arnhem 24 juni 1876,</p>	<p>JAN WILLEM DUYS (zn. van Arie Diderik en Geertruy/Maria Costermans), geb. Dodevaard 7 febr. 1806, schutter mobile Gelderse Schutterij, wethouder van Dodevaard, + ald. 22 juli 1868.</p>
<p>tr. Zaandijk 27 juli 1823</p>	<p>tr. Zaandijk 3 juli 1825</p>	<p>tr. Landsmeer 13 sept. 1840</p>	<p>tr. Den Helder 10 mei 1838</p>	<p>tr. Workum 22 november 1837</p>	<p>tr. Rheden 15 febr. 1834</p>	<p>tr. Dodevaard 2 juni 1836</p>	<p>tr. Dodevaard 2 juni 1836</p>
<p>AAGJE HOUTTUYN (dr. van Hayo en Claasje Nan), geb. Zaandijk 17 okt. 1803, + Zaandijk 7 dec. 1879.</p>	<p>TRYNTJE HONIG (dr. van Jan en Neeltje Haremaker), geb. Zaandijk 6 juni 1801, + ald. 26 okt. 1879.</p>	<p>CORNELIA HAMPPPEL (dr. van Wilhelmus Frederik en Hendrika Frederika Armbrüster) geb. Groningen 10 mei 1822 + de Rijp 20 sept. 1880</p>	<p>NEELTJE MOSTERD (dr. van Aarjen en Maarjke de Jong), geb. Wieringen 20 dec. 1813, + Nieuwediep 5 jan. 1879.</p>	<p>MARIA VISSER (dr. van Lolke en Engel van Wetzinga), geb. Workum 6 maart 1815, + Makkum 2 juli 1896.</p>	<p>ROELOFKE TJEPKEMA (dr. van Willem en Roelofke Posthumus Swart), geb. Oostermeer 23 aug. 1817, + Kollum 5 febr. 1884.</p>	<p>IMKEN GERARDA BUDDINGH' KROESE (dr. van Johannes en Geertruida Klaassen) geb. Spankeren 15 sept. 1807, + Arnhem 27 okt. 1855</p>	<p>NIESKE SLINGERVOET (dr. van Hendrik en Elizabeth Roelofs), geb. Dodevaard 31 jan. 1814, + ald. 19 sept. 1856</p>
<p>JACOB VIS geb. Zaandijk 11 aug. 1828, olieslager met de molen De Pelikaan, daarna manufacturier, benevens boekhouder bij de firma Crok & Laan, + Zaandijk 28 aug. 1902, tr. Zaandijk 28 juli 1853</p>	<p>NEELTJE DE JONG geb. Westzaan 24 okt. 1827, + Zaandijk 1 okt. 1921</p>	<p>DIRK DIL geb. Oostzaan 9 april 1846, rivierishandelaar, + Koog a/d Zaan 29 okt 1903</p>	<p>tr. Nieuwediep 16 juli 1868</p>	<p>LOLKE BRITZEL geb. Makkum 10 april 1842, dakpanfabrikant, ontvanger-generaal van het waterschap Vijf Delen Zeezijken Buitendijks, + Amsterdam 12 jan. 1916, tr. Kollum 20 aug. 1868</p>	<p>AREND WENTING geb. Arnhem 3 febr. 1838, koopman, + Arnhem 22 nov. 1874, tr. Dodevaard 22 sept. 1870</p>	<p>GEERTRUIDA MARIA DUYS geb. Dodevaard 18 sept. 1843, + Apeldoorn 30 nov. 1901</p>	<p>GEERTRUIDA MARIA DUYS geb. Dodevaard 18 sept. 1843, + Apeldoorn 30 nov. 1901</p>
<p>JACOB JAN VIS geb. Zaandijk 20 april 1872, arts en gemeentegenesheer te Nederhorst den Berg, daarna Westzaan, vervolgens medisch adviseur aan de Rijksverzekeringsbank te Amsterdam, + Bergen N.H. 12 dec. 1946,</p>	<p>NEELETTA DIL geb. Zaandam 13 okt. 1871, + Zaandijk 13 jan. 1950</p>	<p>tr. Amsterdam 19 okt. 1932</p>	<p>tr. Amsterdam 19 okt. 1932</p>	<p>HENDRIKUS BRITZEL geb. Makkum 10 sept. 1871, doopsgezind pred. te Yrens, Wormerveer en West-Knollendam, tenslotte Hulp-predikant te Haarlem-Heemstede; bereisde Java ter vereniging van de Doopsgezinden aldaar (1914). + Heemstede 25 maart 1944. (ds. Britzel herr. Wormerveer 4 aug. 1915 Aletida Berendina van Eerden)</p>	<p>dr. sociale geografie, oud-repetitor, oud-docent Berger Schoolver. en Mummellius-Gym. te Alkmaar.</p>	<p>NIESKE (GEN. ELLY) WENTING geb. Arnhem 9 maart 1874, dipl. heilgymnastiek en massage, mede-werker Nutsbibliotheek te Wormerveer, + Wormerveer 10 jan. 1913.</p>	<p>tr. Amsterdam 19 okt. 1932</p>
<p>Prof. Mr. Jacob Jan Vis geb. Wormerveer 30 okt. 1933.</p>	<p>Elly Vis geb. Bergen NH 14 januari 1938.</p>	<p>Neeletta Cornelia Vis geb. Helloo 14 juli 1943.</p>	<p>Maria Roelofke Vis geb. Helloo 2 april 1945.</p>	<p>Lucas Frans Jurjen Vis geb. Bergen NH 19 februari 1947.</p>	<p>Dieuwer Elisabeth Vis geb. Bergen NH 2 februari 1949.</p>	<p>Anna Magdalena Vis geb. Bergen NH 24 november 1953.</p>	<p>Anna Magdalena Vis geb. Bergen NH 24 november 1953.</p>

De Kwartierstaat

De in 1899 verschenen *Geschiedenis van de familie Vis van Zaandijk* bevatte aan het slot een aantal van twaalf zogenaamde kwartierstaten. In de kroniek *Vis A Saandyk van 1974* zijn geen kwartierstaten opgenomen. De auteurs proberen dat gemis daarmee te excuseren dat het te tijdrovend zou zijn om nieuwe kwartierstaten samen te stellen, terwijl de oudere exemplaren veel van hun belang verloren zouden hebben. Erkend moet trouwens dat de meeste van die oude kwartierstaten geen data vermelden, hoogstens de plaatsnamen. Het blijft jammer dat men in 1974 geen recht heeft kunnen doen aan de betekenis van dergelijke kwartierstaten.

Een familiegeschiedenis beperkt zich meestal tot de historie van de dragers van de familienaam en hun gezinnen. De kwartierstaat daarentegen doet meer recht aan de geschiedenis van het voorgeslacht door die ook in de vrouwelijke lijn terug te vervolgen. Maar het daaraan verbonden spoorwerk is dan ook veel omvangrijker en moeilijker.

We geven hier als voorbeeld de kwartierstaat van de kinderen uit het huwelijk Vis-Britzel met volledige persoons- en plaatsnamen en data tot in zestien kwartieren, nog vermeerderd met althans de persoonsnamen van de twee-en-dertig kwartieren. Deze kwartierstaat toont geen andere belangrijke wetenswaardigheden dan menig andere 'doorsnee'-kwartierstaat. Toch is het aardig om te zien hoe leden van een typisch Zaanse

familie (Vis) in hun voorgeslacht als het ware uitwaaiëren naar elders: de kop van Noord-Holland, West-Friesland, Wieringen, naar Groningen (en via Groningen naar Zuid-Duitsland), maar ook naar Friesland en naar allerlei plaatsen in Gelderland. Natuurlijk zou bij nog verder teruggaan zich ook een steeds verdergaande uitwaaiëring voordoen. Vooral naar Duitsland maar waarschijnlijk nauwelijks of geheel niet naar Frankrijk en Engeland.

Een van de personen van de acht overgrootouders in deze staat is Neeltje de Jong (1827-1921), gehuwd met Jacob Vis Jansz. Van deze Neeltje de Jong geeft het 'Vissenboek' van 1899 de kwartierstaat tot in 16 kwartieren. Voor de kinderen uit het huwelijk Vis-Britzel betekent dit een uitbreiding tot in de staat van 128 kwartieren! En daarbij valt te bedenken dat ook die 128-ers nog verder terug zijn te vervolgen tot het begin van de 17e en zelfs tot in de 16e eeuw, onder andere tot de oudste Zaanse scheepsbouwersfamilie Gijzen, tot de walviscommandeurs Jongekees/Oudekees, tot de vroegste Zaanse industriëlen, de papiermakersfamilie Honig enzovoort.

Kortom: via de kwartierstaat komt zoveel materiaal los betreffende het voorgeslacht dat men er toe komt het belang van de eigen familienaam sterk te relativeren.

DV



Zaandijk wacht grootscheepse viering van 500-jarig bestaan

Van onze medewerker

ZAANDIJK — De Stichting Zaandijk 500 heeft grootse plannen voor de viering van het vijfhonderdjarig bestaan van Zaandijk in september 1994. Tijdens de reünie van de oer-Zaandijkse familie Vis in het voormalige raadhuis van Zaandijk gaf Leo Walraven, de penningmeester van de stichting, een overzicht van de vele activiteiten en festi-

viteiten die op stapel staan.

De Stichting Zaandijk 500 wil het dorp volgend jaar september laten bruisen. Liefst twaalf commissies zullen zich gaan bezighouden met het uitwerken van de vele programmaonderdelen en het werven van de nodige fondsen. „Zaandijk moet gaan vonken”, aldus Walraven. Het dorp zal van top tot teen in feesttooi worden gestoken met vlaggen, slingers en erebogen. Er wordt verwacht dat de Zaandijkers het parool 'Zaandijk

moet Zaandijk blijven' nog steeds hoog in het vaandel hebben staan en de voor deze gelegenheid speciaal ontworpen Zaandijkse vlag massaal zullen aanschaffen. Ook wordt er een herdenkingsmunt geslagen die in een setje van drie te koop zal zijn en tijdens de festiviteiten als betaalmiddel zullen fungeren.

Onder het motto 'voor elk wat wils' staan er festiviteiten voor kinderen en ouderen op stapel, wordt de paardetram weer uit de stal gehaald en zullen sportieve evenementen

niet ontbreken. Daarnaast zal er op muzikaal gebied van alles te beluisteren zijn. Er wordt gedacht aan een grootschalig orkest dat dobberend op de Zaan een klassiek concert zal geven.

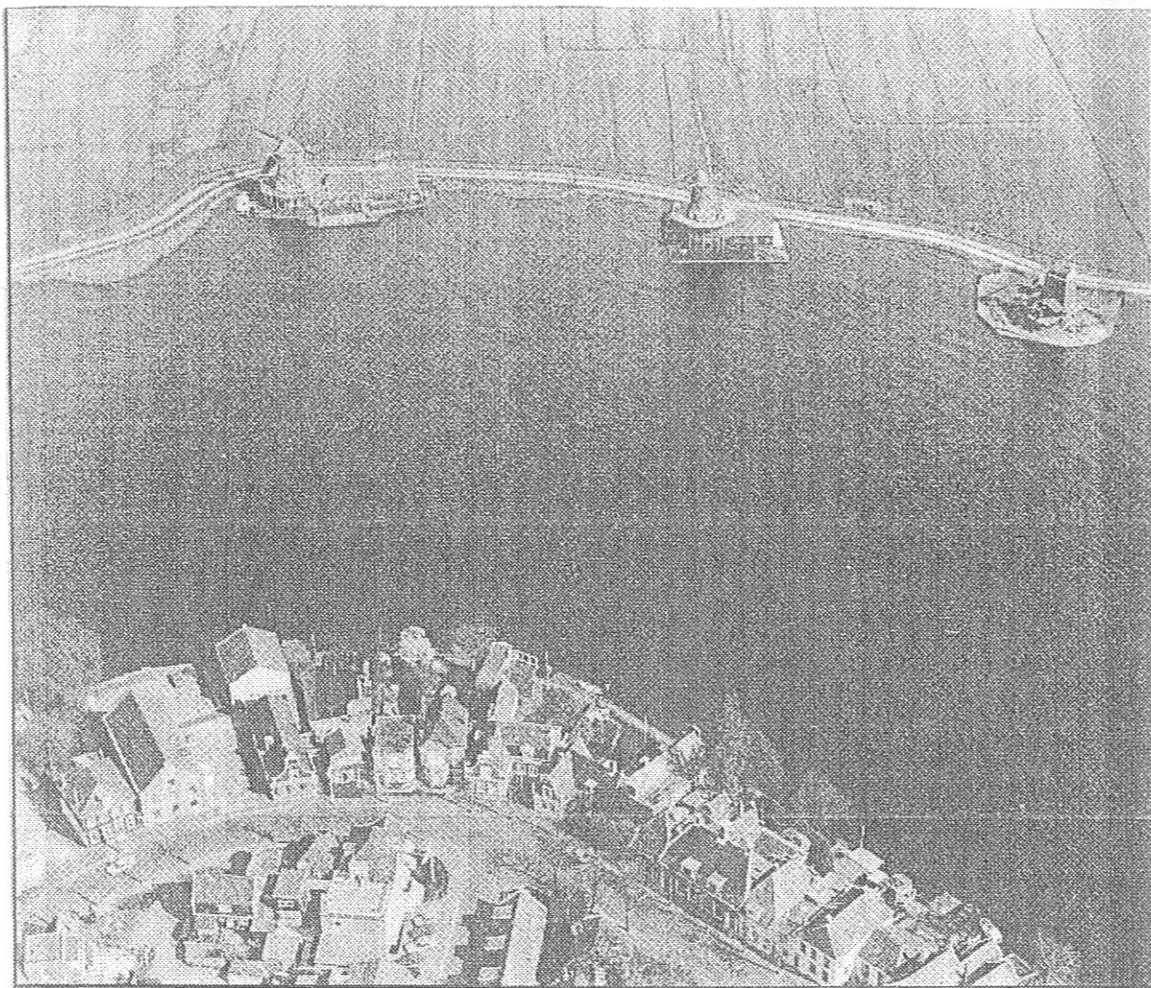
Het muzikale programma bevat voorts een theeconcert, jazz, populaire dansmuziek, fanfares en decibelrijke popmuziek.

Boekje

De rol die het Zaan Historisch Museum aan de Lagedijk krijgt toebedeeld staat nog niet vast. Wel zal er een boekje verschijnen waarin tekst en uitleg wordt gegeven van de herkomst van de Zaandijkse straatnamen.

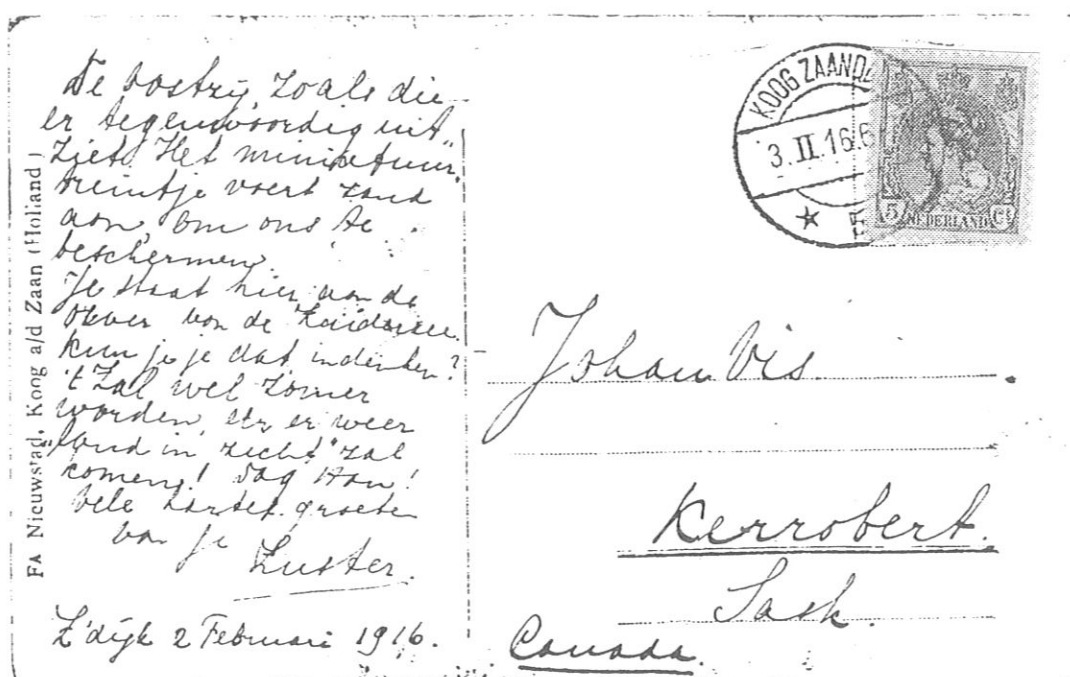
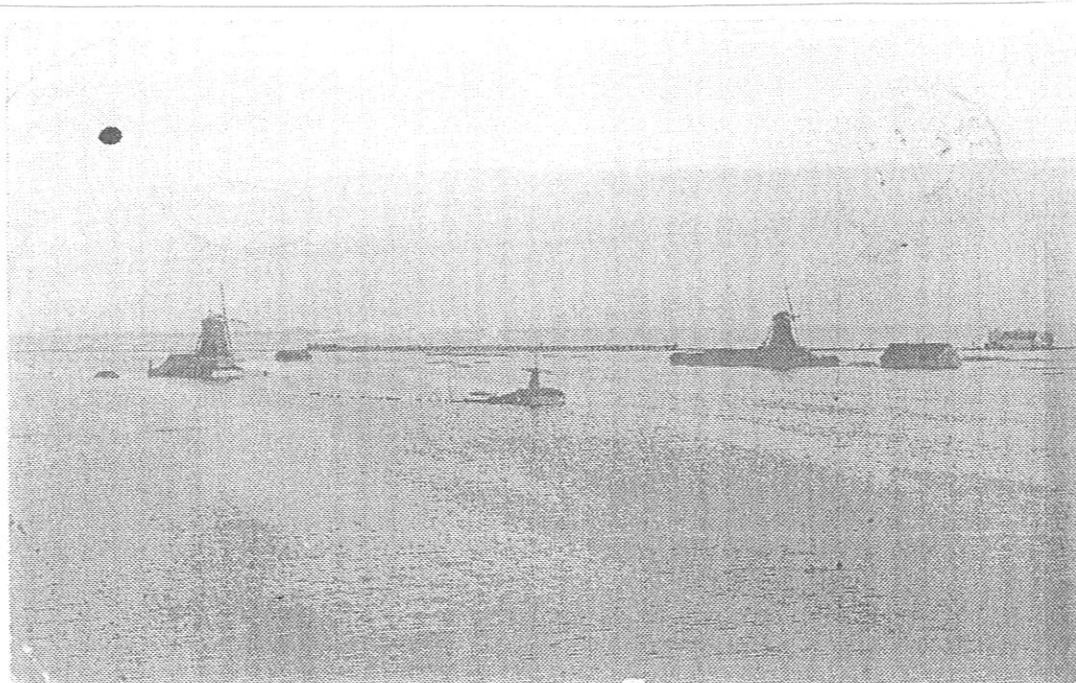
Volgens penningmeester Walraven komt een voorzichtige schatting van de kosten van de viering uit op een bedrag van honderdduizend gulden. Dat bedrag zal bijeengebracht moeten worden door het bedrijfsleven, fondsen, de gemeente Zaanstad en de inwoners van Zaandijk. Inmiddels lijkt het eerste schaap over de dam: binnenkort zullen burgemeester en wethouders de gemeenteraad het voorstel voorleggen om 30.000 gulden te reserveren voor de feestpot.

Dat de reünie van de familie Vis was uitverkoren om de plannen voor de viering te ontvouwen was niet toevallig. Feitelijk heeft het ondernemersgeslacht Vis al die vijf eeuwen mede vorm gegeven aan de ontwikkeling van het dorp. De geschiedenis van de familie is even oud als de historie van het dorp. De afstammingslijn is rechtstreeks terug te voeren op Hendrik Pietersz. Oud-Hein, de stichter van Zaandijk, die op 20 september 1494 toestemming kreeg van de schepenen van de Banne van Westzanen een woning op de lage dijk langs de Zaan neer te zetten.



Zaandijk, waarvan een klein deel aan onderzijde van de foto is te zien, viert in september 1994 het 500-jarig bestaan.





Een prentbriefkaart uit 1916

Deze prentbriefkaart werd op 2 februari 1916 verzonden door Cor Vis (Cornelia Rinsina Vis) aan haar broer Johan, die tijdelijk in Canada verbleef. De stormvloed van 13-14 januari 1916 had Waterland en het aangrenzende deel van de Zaanstreek (de Oostzij) onder water gezet. De kade langs de Oostzijde van de Zaan had men van een kistdam voorzien om te voorkomen dat het water in de Zaan zou lopen. Ook de weg langs de Westoever was van een kistdam voorzien om inlopen van het water in de Polder Westzaan tegen te gaan.



Mutaties op de genealogische staat van Jacob Vis en zijn nageslacht

- ClDaabbb** *Elsesarije Annelynn Vis*, geboren 29 juni 1993 te Pijnacker, dochter van Jan Dirk Vis en Annemieke de Wachter.
- ClDdebab** *Anouk Suzanne van Praagh*, geboren 4 mei 1993 te Amsterdam, dochter van Bas Jaap van Praagh en Carien Meertens.
- CIVabbb** *Johanna Sophia Maschhaupt-Simon Thomas*, echtgenote van Mr. Jan Hendrik Maschhaupt, is overleden 24 juni 1993 te Amsterdam.

Familie Heyme Vis

Adriaan Herman Vis, geboren Sneek 1 februari 1927, is overleden 17 juli 1992 te Sneek.

Jikkeliën Vis, geboren 2 april 1993 te Gouda, dochter van Heyme Vis en Henriëtte Wilhelmina Hepkema.

Anne Catherine Vis, geb. 19 juni te Veldhoven, trouwt 10 oktober 1992 te Waalre Drs. Marcus Wilhelmus Johannes Spackler, geb. 23 september 1965 te Eindhoven, zoon van Johannes Petrus Antonius Spackler en Maria Catharina Elisabeth van der Heyden.

Stichting Familie Vis van Zaandijk

Secretariaat: Jan Hajo Vis
Spechtlaan 375
2261 BK Leidschendam

Familieëunie in 1994

De volgende familieëunie zal worden gehouden ten tijde van de viering van 500 jaar Zaandijk. Als datum is voorlopig vastgesteld: zaterdag 10 september 1994. Deze datum zou nog gewijzigd kunnen worden als het programma van de viering van 500 jaar Zaandijk, dat thans nog niet vaststaat, daartoe aanleiding geeft. Nadere informatie volgt in de Mededelingen van november 1993.

Nederland's Patriciaat

Over jaargang 76 van Nederland's Patriciaat heb-

ben alle lezers van onze Mededelingen een circulaire ontvangen van het Centraal Bureau voor Genealogie. Daarin is aangegeven op welke wijze het boek besteld kan worden tegen de gereduceerde prijs van f 70,-. Voor eventuele nabestellingen kan men zich wenden tot het secretariaat van onze stichting.

Deze publicatie heeft voor onze stichting nogal wat kosten met zich meegebracht. Aan het Centraal Bureau voor Genealogie is een bedrag betaald van f 6275,- als bijdrage in de redactiekosten en voor opname van de illustraties. Tezamen met enkele andere uitgaven voor onderzoekswerk komt dat op een bedrag van ongeveer f 8000,-. Verder hebben

wij een afnamegarantie voor 146 exemplaren moeten geven, zijnde anderhalf maal het aantal pagina's over de families Vis (I) en Vis (II).

Als stichting hebben we dit kunnen bekostigen door een zuinig financieel beleid in de afgelopen jaren. Het betekent wel dat we ditmaal uw bijzondere aandacht voor de donatie 1993 vragen.

Donaties

Voor betaling van de donatie voor het jaar 1993 treft u bij deze Mededelingen een acceptgiro aan. Het richtbedrag is f 25,-. Als de donatie dit jaar reeds betaald is, treft u uiteraard geen acceptgiro aan.

